

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ
TÜRKMER

2024 / Kasım Ayı Türk Dünyası Gündemi

 turkmer.sakarya.edu.tr

Azerbaycan-Macaristan-Kuzey Kıbrıs Türk
Cumhuriyeti-Kazakistan-Özbekistan-Türkmenistan-
Kırgızistan-Türk Devletleri Teşkilatı

Azerbaycan Cumhuriyeti

Kasım Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Aliyev'den Trump'a Tebrik Mesajı

Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev 6 Kasım'da ABD'nin yeni seçilen 47. Başkanı Donald Trump'ı kutlayan bir mesaj yayınladı. Mesajda Azerbaycan'ın ABD ile diplomatik ilişkilerde yeni bir sayfa açma arzusuna vurgu yapıldı

Azerbaycan'da Karabağ Zaferi'nin Dördüncü Yılı Kutlandı

8 Kasım'da Azerbaycan'da, 2020'de sonuçlanan İkinci Karabağ Savaşı'ndaki Şuşa zaferinin dördüncü yıl dönümünü kutlandı.

Etkinlikler şehitlik ziyaretleri, askeri geçit törenleri ve Zafer Parkı'nın açılışıyla gerçekleştirildi.

Tören konuşmasında Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev Karabağ Zaferi'nin Azerbaycan'ın ulusal kimlik ve dayanışmasının sembolü olduğunu belirtti.

Bakan Güler: Kafkasya bölgesinin dostluk ve iş birliğine ihtiyacı var

Karabağ Zaferi kutlamalarının dördüncü yılı dolayısıyla 8 Kasım'da katıldığı etkinlikte konuşan Türkiye Milli Savunma Bakanı Yaşar Güler, Karabağ Zaferi ile Azerbaycan ve Ermenistan arasında kalıcı barışın tesis edilmesine yönelik tarihi bir fırsat kapısı açıldığını belirterek, *"Ermenistan'ın da bunun bilincinde olarak hareket etmesini umut ediyoruz. Zira, Kafkasya bölgesinin artık çatışmaya değil, dostluk ve iş birliğine ihtiyacı vardır."* dedi.

Bakü'deki Azerbaycan Bayrağı, Guinness Rekoru Kırdı

9 Kasım'da yapılan habere göre Azerbaycan'ın başkenti Bakü'deki Bayrak Meydanı'nda dalgalanan bayrak, göndere çekilen "en büyük bayrak" olarak Guinness Rekorlar Kitabı'na girdi.

Hazar Denizi kıyısında, 191 metrelik direkte dalgalanan bayrak, 36 metre genişlik 72 metre uzunluğa sahiptir ve Bakü'nün birçok bölgesinden görülmektedir.

Azerbaycan Enerji Bakanı: Türkiye ile yeşil enerjide iş birliğini güçlendireceğiz

Azerbaycan Enerji Bakanı Perviz Şahbazov 19 Kasım'da Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansı (COP29) kapsamında yaptığı açıklamada; Türkiye ile Azerbaycan arasındaki enerji iş birliğinde bir sonraki adımın yeşil enerjide atılacağını söyledi.

Ayrıca Azerbaycan'ın COP29'da iklim kriziyle mücadelede önemli bir projeleri duyurduğunu ifade etti.

Azerbaycan'da 2025 Yılı Ekonomik Öncelikleri Açıklandı

Azerbaycan Milli Meclisi Başkanı Sahibe Gafarova, Azerbaycan'ın 2025 devlet bütçesine ilişkin 26 Kasım'da Milli Meclis'te yapılan görüşmelerde konuştu.

Sahibe Gafarova, ülkenin ulusal güvenlik ve savunma potansiyelinin güçlendirilmesi, silahlı kuvvetlere sağlanan maddi ve teknik desteğin daha da geliştirilmesi, sosyal güvenlik, eğitim, işgalden kurtarılan bölgelerin imarı ve işgal nedeniyle topraklarını terk etmek zorunda kalan insanların geri dönüşünün, 2025 devlet bütçesinin öncelikleri arasında olacağını söyledi.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)

Kasım Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Anlaşmalar Gerçekleştirildi

Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) arasındaki iş birliğini güçlendirecek anlaşmalar imzalandı. 2 Kasım'da imzalanan anlaşmalarda KKTC'nin ulusal coğrafi veri alt yapısının kurulması ile KKTC'nin coğrafi veri haklarının ulusal ve uluslararası alanda kaydı, korunması ve tanınırlığı sağlanacağı belirtildi.

Tapu ve kadastro alanında imzalanan eylem planı ile tapu ve kadastro hizmetlerinin sadeleştirilmesi ve bürokrasiden arındırılması yönünde adım atılacağı bildirildi. Çevre ve şehircilik alanında yayınlanan bakanlar bildirisi ile "Sıfır Atık Hareketi" kapsamında edinilen uluslararası tecrübeyi KKTC'ye kazandırılacağı aktarıldı.

Ersin Tatar Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Konseyi 11'inci Zirvesi'ne Katıldı

Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, 6 Kasım'da gerçekleşen Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 11. Devlet ve Hükümet Başkanları Zirvesi'nde yaptığı konuşmada KKTC'nin zirvede yer almasının Kıbrıs Türkü için önemine dikkat çekti. Cumhurbaşkanı Tatar konuşmasında; dili, dini, kültürü, kökü ve soyu bir olan kardeş ülkelerin bir arada olmasının Türk Dünyası'na güç verdiğini vurguladı.

KKTC'nin, TDT'ye üyeliğiyle birlikte Türk Dünyası'nın Doğu Akdeniz'deki bağlantılarının güçlendireceğini de belirtti.

Türkiye – Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Ortak Gümrük Komitesi 1. Toplantısı Yapıldı

Türkiye'nin Lefkoşa Büyükelçisi Yasin Ekrem Serim, Türkiye–KKTC Ortak Gümrük Komitesi 1. Toplantısı kapsamında 12 Kasım'da KKTC'de Türkiye Cumhuriyeti Ticaret Bakan Yardımcısı Sezai Uçarmak ile bir araya geldi.

Görüşmede KKTC'nin üretime dayalı ekonomik kalkınma hedefini, Türkiye ile KKTC arasındaki ticaretin daha da artırılması ve Kıbrıs Türkü üreticinin uluslararası piyasalara hızlıca erişimi için beraber çalışmalara devam edecekleri belirtildi.

KKTC Rekabet Kurulu ile Türkiye Cumhuriyeti Rekabet Kurumu Arasında İş Birliği Protokolü İmzalandı

25 Kasım'da imzalanan protokol çerçevesinde iki kurum arasında eğitim ve bilgi paylaşımı, altyapı gibi alanlarda iş birliği yapılacaktır.

KKTC Ekonomi ve Enerji Bakanı Olgun Amcaoğlu, ülkenin gelişmesi ve kalkınmasında, sürdürülebilir ekonomi için iş birliği protokolünün önemli olduğunu belirtti.

Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Türk Dünyası Kadın Çalıştayı'na Katıldı

28 Kasım'da Kıbrıs Türk Girişimci Kadınlar Derneği (GİKAD) öncülüğünde gerçekleşen Türk Dünyası Kadın Çalıştayı'na katıldı. Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Teknoloji ve bilimi kullanarak Türklerin ayrılması için uğraşan güçlerin etkisini yitirdiğini dile getirdi. Bunun yanı sıra gelişen iletişim teknolojileri sayesinde mesafe olmaksızın iletişim kurulabildiğini ifade etti.

Kazakistan Cumhuriyeti

Kasım Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

INTERNATIONAL MEETING ON SYRIA

Astana, November 11-12, 2024

#AstanaProcess #Peace4Syria #AstanaProcess #Peace4Syria #AstanaProcess #Peace4Syria #AstanaProcess #Peace4Syria

ASTANA'DA 22. YÜKSEK DÜZEYLİ TOPLANTI

Kazakistan'ın başkenti Astana'da 11-12 Kasım tarihlerinde Türkiye, Rusya ve İran'ın garantörlüğünde oluşturulan Astana formatındaki Suriye konulu 22. Yüksek Düzeyli Toplantı gerçekleştirildi.

Yapılan görüşmelerde terörle mücadelenin üstünde duruldu ve ekonomik durumlar ele alındı. Astana formatında gerçekleştirilen bu toplantıda Kazakistan Dışişleri Bakan Yardımcısı Alibek Bakayev, yapılan genel oturumda garantör ülkelerin görüşmelerine ilişkin ortak bildiriye okudu. Bildiride, Suriye krizinin kalıcı çözümünde Astana Süreci'nin öncü rolüne vurguda bulunuldu.

KAZAKİSTAN'IN 2060 YILI HEDEFİ

Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de 12 Kasım tarihinde düzenlenen Birleşmiş Milletler (BM) İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansı'nda (COP29) Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev yaptığı konuşmasında; iklim değişikliğiyle mücadele için uluslararası işbirliğinin önemini altını çizdi ve Kazakistan'ın 2060 yılına kadar karbon nötrlüğe ulaşma hedefi olduğunu açıkladı.

KAZAK ESER TÜRKÇE'YE ÇEVİRİLDİ

15 Kasım tarihinde yayınlanan habere göre Rus Çarlığı ve Sovyetler Birliği dönemleri başta olmak üzere birçok tarihi dönemde Kazak kadınlarını ön plana alan eserleriyle bilinen Kazak yazar Şerbanu Beysenova'nın "**Süzge Hanım ve Bozok Güzeli**" adlı eseri Türkçeye çevrildi. Eserde 16. yüzyılda Altın Ordu Devleti dağıldıktan sonra kurulan hanlıklardan biri olan Sibir Hanlığı'nın yöneticisi Küçüm Han'ın eşi olan Kazak kızı Süzge'nin hikayesi anlatılmaktadır.

Ayrıca eserin tanıtımı için Türkiye'nin Astana Büyükelçiliği Konutu'nda etkinlik de düzenlendi.

TÜRK DÜNYASININ YENİ BAŞKENTİ; AKTAU

18 Kasım tarihinde Türkmenistan'ın başkenti Aşgabat'ta yapılan Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı'nın Daimi Konseyi 41. Toplantısı'nda "**Türk Dünyası-2025 Kültür Başkenti**" unvanının Kazakistan'ın **Türkçe'de beyaz dağ anlamına gelen Aktau** şehrine verilmesi kararlaştırıldı.

Geçen yıl Türkmenistan'ın Anev şehrinde bulunan unvan, törenle Aktau kentine devredildi.

KAZAKİSTAN CUMHURBAŞKANI TOKAYEV MACARİSTAN'I ZİYARET ETTİ

21 Kasım'da Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev Macaristan'a karşı ilk resmi ziyaretini gerçekleştirdi. Tokayev, Budapeşte'de Macaristan Başbakanı Viktor Orban tarafından karşılandı.

Ziyaret kapsamında tarım, eğitim ve ortak yatırım projeleri gibi 7 ticari belge imzalandı. Yapılan görüşmede Tokayev; ülkesinin Avrupa'daki ilk büyükelçiliğinin bundan 30 yıl önce Budapeşte'de açıldığını belirtti.

KAZAK DIŞIŞLERİ BAKANI HIRVATİSTAN'DA

Kazakistan Dışişleri Bakanı Murat Nurtleu, Zagreb'de Hırvatistan Dışişleri ve Avrupa İŐleri Bakanı Gordan Grlic Radman 22 Kasım tarihinde bir araya geldi. Gerçekleştirilen bu ziyaret, Kazakistan ve Hırvatistan ilişkilerinde **ilk kez bir Kazak Dışişleri Bakanı'nın Zagreb'e yaptığı resmi temas olarak kayıtlara geçti.**

Görüşmede; Kazakistan ve Hırvatistan'ın enerji, ulaştırma, sivil havacılık, tarım ve eğitim gibi alanlarda karşılıklı yarar sağlayan işbirliğini arttırmaya yönelik adımlar atılması kararlaştırıldı.

TOKAYEV VE PUTİN ARASINDA STRATEJİK İŞBİRLİĞİ

27 Kasım tarihinde Kazakistan Cumhurbaşkanı Tokayev ve Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin Astana'da resmi temaslarda bulundu. Tokayev, Putin'i Astana'da bulunan Cumhurbaşkanlığı Sarayı Akorda'da karşıladı.

Putin, Rusya'nın Kazakistan dış ticaretinde en önemli ortaklardan biri olduğunu belirterek bir önceki yıl 28.5 milyar dolarlık ticaret hacmine ulaştıklarını, Kazak ekonomisine 13 milyar dolarlık yatırım yaptıklarını vurguladı.

Taraflar arasında yeni küresel düzen şartlarında stratejik işbirliğini arttırmaya yönelik olan ortak bir bildiri imzalandı ve etkinlik çerçevesinde Tokayev ve Putin **dostluk köprüsü** adlı tabloyu birlikte boyadı.

ALMATI SANAT MÜZESİ

28 Kasım tarihinde yayınlanan habere göre; Kazakistan'ın Almatı şehrinde 2025 yılında Orta Asya'nın ilk modern ve çağdaş sanat müzesi açılması planlanmaktadır. Müzede, Kazak sanatsever Nurlan Smagulov'un 700'den fazla eserden oluşan koleksiyonunun sergileneceği duyuruldu. Bu koleksiyonda önemli Kazak ve Orta Asyalı sanatçılarla birlikte, uluslararası alanda tanınan sanatçıların da yer aldığı açıklandı.

Kırgız Cumhuriyeti

Kasım Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

TDT'nin 11. Zirvesi Bişkek'te!

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) 11. Zirvesi, Kırgız Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Sadır Caparov'un ev sahipliğinde 6 Kasım tarihinde Bişkek'te gerçekleştirildi.

Zirve çerçevesinde alınan kararlar arasında;

Sürdürülebilir Bir Gelecek İçin Türk Yeşil Vizyon belgesinin kabul edilmesi,

Bişkek'in 2025 yılı Türk Dünyasının Dijital Başkenti olarak ilan edilmesi,

TDT Bayrağının kabulü,

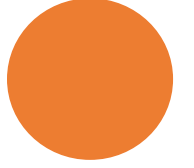
Macaristan Başbakanı Viktor Orban'a "Türk Dünyası Ali Nişanı" ve Nobel ödüllü Profesör Aziz Sancar'a "Ali Şir Nevai Uluslararası Ödülü" takdim edilmesi ve TDT Sekreteryası bünyesindeki atamalar yer almıştır.

Kırgızistan Eylül Ayının Sonuna Kadar Türkiye'den Yaklaşık 1 Milyar Dolarlık Mal İthal Etti

Kırgızistan 2024 yılının üçüncü çeyreğinin sonuna kadar Türkiye'den yaklaşık 1 milyar dolar değerinde mal ithal etti. Söz konusu veriler 14 Kasım tarihinde Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayımlandı.

Türkiye'den dokuz aylık ithalat hacmi 982,5 milyon dolar oldu. Bu miktar geçen yılın (2023) Ocak-Eylül dönemine göre %7 daha yüksektir. Eylül 2024'te Türk mallarının ithalatı %21 artarak 119 milyon dolara yükselmiştir.

Kırgızistan Azerbaycan'dan Kablo Ve Elektrik Ekipmanları İthal Etmekle İlgileniyor

19 Kasım tarihinde, Kırgızistan Ulusal Elektrik Ağı OJSC (KUEA) Genel Müdürü Altınbek Rısbekov, kablo ürünleri ve elektrikli ekipman üretimi için Azerbaycan'da bir çok tesisi ziyaret etti.

Bu çerçevede Gök-Nur Baki LTD, General Boards System (GBS) ve Sumgayıt Teknolojiler Parkı (STP) yöneticileri ile görüşmeler gerçekleştirildi.

Macaristan-Kırgızistan Tarım Formu Bişkek'te Düzenlendi

27 Kasım tarihinde Macaristan Büyükelçiliği'nden yapılan açıklamaya göre, Macaristan-Kırgızistan Tarım Forumu 27 Kasım 2024 tarihinde Bişkek'te düzenlendi.

Forum, tarımsal sanayi kompleksi alanında Macar ve Kırgız şirketleri arasında işbirliği, deneyim alışverişi ve iş bağlantıları kurma olanaklarını tartışmayı amaçlamıştır.

Foruma tarım için modern teknolojiler konusunda uzmanlaşmış Macar şirketlerinin temsilcileri de katılmıştır.

Macar Cumhuriyeti

Kasım Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Macaristan-Balkan İlişkilerinde Kasım Ayı

Sırbistan:

1 Kasım'da Macaristan Başbakanı Victor Orban, Sırbistan'ın Novi Sad kentinde metro istasyonunun çökmesi sonucu gerçekleşen kazada hayatını kaybeden 14 kişi ve yaralanan 30'dan fazla kişi için başsağlığı diledi.

7 Kasım'da Macaristan Savunma Bakanı Kristóf Szalay-Bobrovniczky, Sırp mevkidaşı Bratislav Gašić ile buluştu. Macaristan'ın Avrupa Birliği'nin (AB) genişlemesini desteklediklerini ve Sırbistan'ın da üye olmasını arzuladıklarını belirtti.

14 Kasım'da Macar-Sırp Stratejik İşbirliği Konseyi yapıldı. Orban, Sırbistan ile olan ilişkilerin öneminden ve aralarındaki ticaretin gelişmesinden bahsetti. Kültürel işbirliği ile alakalı bir takım antlaşma imzalandı.

Arnavutluk:

8 Kasım'da Macaristan Ekonomi Bakanı Márton Nagy, Arnavutluk'a gitti. Bazı bakanlar ile buluştu. Eğitim ve ekonomi alanlarında bazı mutabakatlar imzaladı.

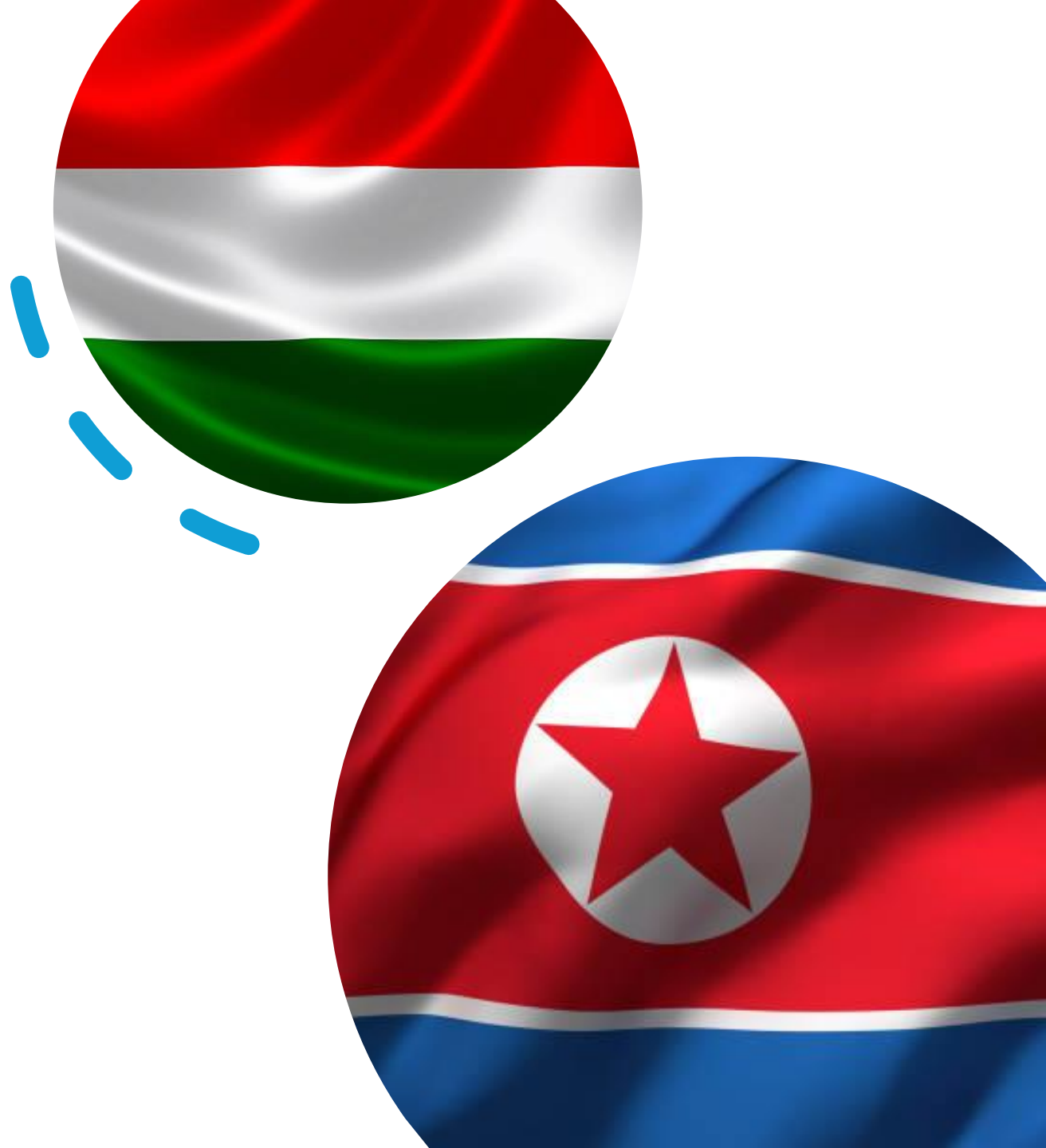
29 Kasım'da Macaristan Dışişleri Bakanı Péter Szijjártó, Arnavutluk Kamu Yönetimi ve Yolsuzlukla Mücadele Devlet Bakanı Adea Pirdeni ile buluştu. Arnavutluk'un AB'ye katılım için sürdürdüğü entegrasyon politikasının başarısından övgüyle bahsetti. Arnavutluk'un Tek Euro Ödeme Alanı'na (SEPA) üye olmasının politika için önemine değindi.

Kuzey Kore Dışışleri Bakanlığı Macaristan'ın AB Yaklaşımı Hakkında Yazı Yayınladı

Kuzey Kore Dışışleri Bakanlığı, 3 Kasım'da Macaristan'ın AB'ye karşı tutumunu destekleyen bir yazı yayınladı. AB'nin egemen devletlerin iç işlerine karşı yapılan müdahalelerine karşı eleştiriler yapan Macaristan'a destek mesajlarını sundu.

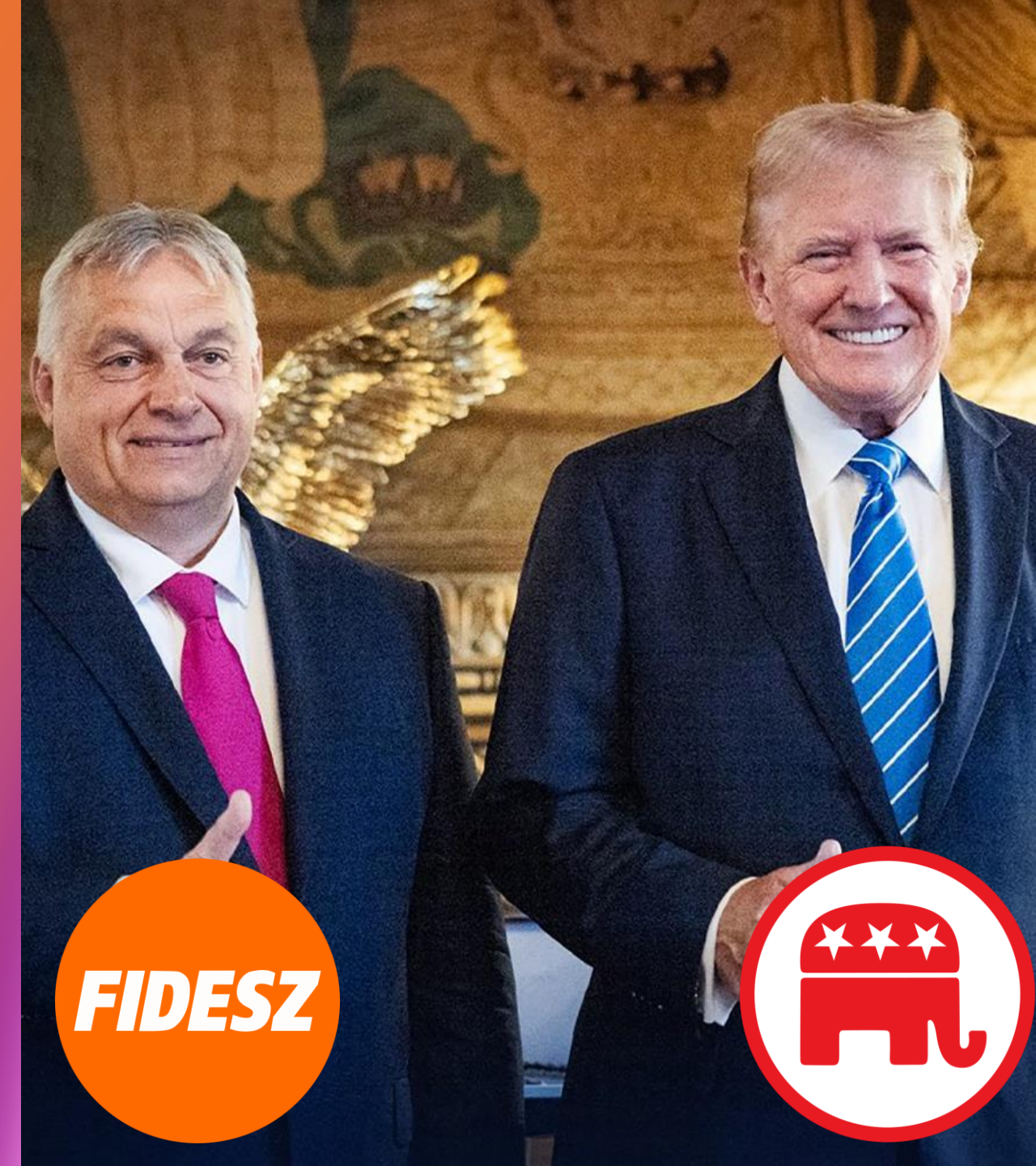
Yazıda Orban'ın ismi geçirilmedi ve kendisinden yalnızca "başbakan" diye bahsedildi.

Macaristan ve ABD İlişkilerinde Kasım Ayı

4 Kasım'da Cumhuriyetçi Parti'nin adayı Donald Trump, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) seçimlerini kazandı. Orban, çektiği bir video ile kendisini kutladı. Barışın Avrupa'ya geleceği ve hazırladıkları bir takım planı uygulamaya koyacaklarını açıkladı.

8 Kasım'da Orban, Koşut Radyosu'na yaptığı açıklamada Trump'ın Macaristan'ın müttefiki olduğunu söyledi. Bunun doğurduğu ekonomik finansal potansiyele değindi.

Macaristan-Türk Dünyası İlişkilerinde Kasım Ayı

5 Kasım'da Orban Bişkek'te **Kırgızistan** Cumhurbaşkanı Sadır Caparov ile buluştu. Kırgızistan'ın küresel güvenlik politikalarından övgüyle bahsetti. Kırgızistan'ın yalnız Macaristan'ın değil, aynı zamanda AB için önemine vurgu yaptı. Macar halkının "köken bilinci"ni korumaya devam ettiklerini söyledi.

6 Kasım'da Orban, Türk Devletleri Teşkilatı'nın (TDT) 11. Zirvesi'ne katıldı. Zirveden önce **Özbekistan** Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev ile ikili görüşmelerde bulundu. Enerji ve ticaret işbirlikleri konuşuldu. Zirvede, Orban'a "*Türk Dünyası Yüksek Nişanı*" verildi.

Orban, 12 Kasım'da Birleşmiş Milletler'in (BM) yıllık İklim Değişikliği Konferansı'na (COP29) katıldı. Bakü'de yapılan konferans için **Azerbaycan** Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'e teşekkür etti. İklimi koruma ve sürdürülebilir kalkınma için serbest piyasayla iş birliğinin altını çizdi.

20 Kasım'da **Kazakistan** Cumhurbaşkanı Kasım-Cömert Tokayev Macaristan'ı ziyaret etti. Tarım, yiyecek gibi sektörler üzerinde antlaşmalar yapıldı. Orta Asya'nın Avrupa için önemine değindi.

Orban Ukrayna Hakkına Konuştu

6 Kasım'da Orban, TDT'nin 11. Zirvesi'nde Ukrayna'dan bahsetti. Cumhuriyetçi Parti'nin zaferi bağlamında AB'nin yeni bir politika çizmesi gerektiğini belirtti.

Ukrayna'ya yapılacak ekonomik yardımlar konusunda daha dikkatli olunmasının gerektiğinin altını çizdi.

Macar-Romanya İlişkilerinde Sırt Dönme Tartışması

8 Kasım'da yapılan bir toplantıda Romanya Cumhurbaşkanı Klaus Iohannis, arabasından indikten sonra 20 saniye boyunca Orban'ın elini sıkmadı ve sırtı dönük şekilde kıyafetlerini düzeltti. Romanya ve Macar medyası bu hareketi sertçe eleştirildi.

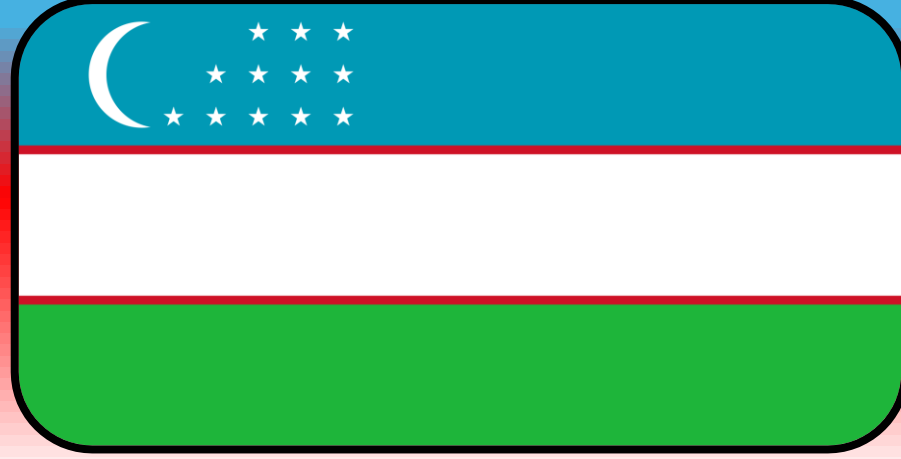
Romanya medyası bu hareketin ardından Macar polisinin Iohannis'in arabasına sorun çıkardığını ve 15 dakika dolanmasına sebep olduğu iddia etti. Polis teşkilatı bunu yalanladı.

Budapeşte’de Uyuşturucu Sorunu Artmakta

Budapeşte meclisinde konuşan Fidesz vekilleri uyuşturucuların ucuzlaştığını ve bunun sonucu kullanımının artmaya başladığını belirttiler.

Şehrin belediyesini yöneten Macaristan İçin Diyalog partisi eleştirildi. Yeşilci ve feminist muhalefet partisinin konu hakkındaki politikalarının “uyuşturucu yanlısı aktivistlerce” yürütüldüğü söylendi. Vekiller, bu aktivistlerin uyuşturucu ticaretini kolaylaştırdıklarını iddia ettiler.

Özbekistan Cumhuriyeti

Kasım Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Türkiye- Özbekistan İlişkilerini Güçlendiren Proje

6 Kasım tarihinde yayınlanan habere göre Türkiye ile Özbekistan arasındaki ilişkileri geliştirme amacıyla Özbekistan heyeti İzmir'e geldi.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ve Özbekistan Kalkınma Bakanlığı, iki ülkenin yükseköğretim kurumlarına yönelik proje çağrısı yaptı. Bu proje kapsamında Türkiye ve Özbekistan'ın bayramı, şöleni, festivali, kandili ve anma günleri karşılaştırılacaktır. Ayrıca sosyoloji, tarih, etnoloji, turizm, folklor ve ilahiyat alanlarını da ilgilendiren konularının araştırılması, iki ülkenin işbirliğine katkı sağlamasını da amaçlamaktadır.

Türkiye- Özbekistan Kültür İlişkileri Derinleşiyor

11 Kasım tarihinde Türkiye ve Özbekistan kültür karma komisyonunun ilk toplantısı Özbekistan'ın Semerkand şehrinde düzenlendi.

Türkiye Kültür ve Turizm Bakan Yardımcısı Batuhan Mumcu ile Özbekistan Kültür Bakan Yardımcısı Muradcan Macidov'un başkanlıklarında yapılan toplantıda, iki ülke arasında kültür ve sanat alanlarındaki iş birliğinin geliştirilmesi, kültürel mirasın korunması, kültürel projelerin ortak yürütülmesi, sanatçı değişim programlarının geliştirilmesi, kültür endüstrilerinin desteklenmesi, karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımı ve ortak etkinliklerin düzenlenmesi ile ilgili konular ele alındı.

Tanzila Narbayeva Senato Başkanı Seçildi

Özbekistan Senatosu, Tanzila Narbayeva'yı başkan olarak yeniden seçti, reformlar tartışıldı. Ülkede 27 Ekim'deki genel seçimlerde il meclisine seçilenlerin belediye meclislerinde gerçekleştirdikleri gizli oylamayla seçilen Senato üyeleri ilk toplantısını yaptı. Parlamentonun üst kanadı olan Senato Genel Kurulu'nun 19 Kasım tarihinde düzenlenen toplantısında Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev de yer aldı. Toplantıda, Cumhurbaşkanı Mirziyoyev'in önerisi üzerine Senato üyelerinin oybirliğiyle Tanzila Narbayeva, Senato Başkanlığına yeniden seçildi. Yeni anayasaya göre, artık il ve ilçe belediye başkanlarının il meclislerine başkanlık edemeyeceğini ve belediye meclisi başkanının üyeler arasından seçileceğini ifade eden Mirziyoyev, bunun ülkedeki siyasi reformların bir sonucu olduğunu belirtti.

Özbekistan'da Turizm Fuarı Açıldı

21 Kasım tarihinde 40 ülkeden 300'den fazla katılımcıyla birlikte "Büyük İpek Yolunda Turizm, 29. Uluslararası Taşkent Turizm Fuarı" açıldı. Ülkenin tüm il ve bölgelerinin turizm potansiyelinin yanı sıra diğer ülkelerin seyahat imkanlarının da sergilendiği fuar çerçevesinde Özbek el sanatları örnekleri, geleneksel giysiler, halk oyunları ve milli yemekler de tanıtıldı.

Özbekistan-Türkiye OSTİM İş Forumu Düzenlendi

28 Kasım tarihinde OSTİM Organize Sanayi Bölgesi bünyesindeki OSTİM Global Proje ve Teknoloji A.Ş. ve Özbekistan Yatırım, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle, Özbekistan'ın Başkenti Taşkent'te Özbekistan- Türkiye OSTİM İş Forumu düzenlendi.

Forum kapsamında imalat, elektronik, yazılım, haberleşme, iş ve inşaat makineleri, savunma sanayisi, medikal, enerji, maden ve inşaat sektörlerinde faaliyet gösteren 50'ye yakın Türk şirketi, Özbek iş insanlarıyla B2B (işletmeden işletmeye) görüşmeleri gerçekleştirdi.

Türkmenistan Cumhuriyeti

Mayıs Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Daewoo E&C, Türkmenistan'daki Operasyonlarını Geniřletiyor

Güney Koreli şirket Daewoo E&C'nin başkanı Jong Won-Joo , 3 Kasım'da Ařkabat'ta düzenlenen CIET 2024 Uluslararası Konferansı sırasında, şirketin Türkmenistan'daki faaliyetlerinde önemli bir genişleme olduğunu duyurdu.

Türkmen-Kore işbirliği çerçevesinde, Güney Kore'de düzenlenen Akıllı Őehir Fuarı'nda  prestijli ödül kazanan Arkadađ Akıllı Őehir projesi, Türkmenistan'ın yenilikçi Őehir planlaması alanındaki uluslararası tanınırlığını artırarak, ülkenin dünya sahnesindeki statüsünü önemli ölçüde güçlendirdi.

Türkmen-Alman Ekonomik İşbirliği Çalışma Grubunun Berlin'de Toplantısı Yapıldı

Türkmen-Alman Ekonomik İşbirliği Ortak Çalışma Grubu'nun 10. toplantısı, Başbakan Yardımcısı Batyr Atdayev'in katılımıyla 5 Kasım'da Berlin'de gerçekleşti.

Toplantıda; Türkmenistan ve Almanya'nın ekonomik fırsatları, ikili ticari ve ekonomik ilişkilerin mevcut durumu ve bunların çeşitli gelişim yönleri ele alındı.

Alman iş yapıları ve derneklerinin temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşen etkinlikte yatırım, finans, enerji, çevre koruma, yenilenebilir enerji, metan emisyonlarının azaltılması, su, tarım, tıp, ulaştırma, lojistik ve altyapı gibi konularda küçük ve orta ölçekli işletmelere destek sağlandı.

Türkmenistan Büyükelçisi Golliev, Bişkek'teki TDT Zirvesine Katıldı

Türk Devletleri Teşkilatı'nın (TDT) zirvesi 6 Kasım'da Bişkek'te toplandı.

Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkiye ve Özbekistan'ın liderleri ile gözlemci ülkeler Macaristan ve Türkmenistan'ın temsilcileri, Konsey'in 11. olağan toplantısına katıldı.

Kırgızistan Dışişleri Bakanlığı'na göre, zirve sonrasında kabul edilecek ana belge, örgütün statüsünü belirleyecek Bişkek Deklarasyonu olacak. Taraflar ayrıca yeşil ekonomi alanında işbirliği konularını da görüşecek.

Toplantı sonucunda TDT'nin başkanlığı Kırgız Cumhuriyeti'ne geçti. Türk dünyasının birliğinin güçlendirilmesine yaptığı katkılardan dolayı Macaristan Başbakanı Viktor Orban'a "Türk Dünyası En Yüksek Nişanı" verildi.

Örgüte takdim edilen yeni bayrak; mavi bir arka plan üzerinde sekizgen, yıldızlı bir hilal ve ortasında düz ışınlar bulunan bir güneşi tasvir ediyor.

Türkmenistan'ın Chaljulba Sahasındaki Bir Kuyudan Önemli Miktarda Gaz Akışı Üretildi

9 Kasım tarihinde Türkmenistan'ın, Ahal Vilayeti'nde Chaljulba sahasındaki bir kuyudan endüstriyel açıdan önemli bir doğal gaz akışı elde edildi.

Kuyudan elde edilen doğalgaz akışı günlük 194 bin metreküp olduğu açıklandı.

Bu gazın ayırt edici bir özelliği, bileşiminde uluslararası standartlara uygun hidrojen sülfürün hiç bulunmamasıdır.

Galkynysh sahasındaki üretim kuyularında sondaj çalışmalarının da sürdüğünü belirtildi.

Türkmenistan 2025 Yılında Ekonomiye 40,1 Milyar Manat Yatırım Yapmayı Planlıyor

Türkmenistan'ın 2025 yılı devlet bütçe taslağı, ülke ekonomisine 40,1 milyar manat tutarında büyük ölçekli yatırımla birlikte tüm finansman kaynaklarında ve ayrıca nüfusa yapılan sosyal ödemelerde artış sağlanmasını öngörüyor.

Başbakan Yardımcısı Hocamurad Geldimıradov'un Kabine toplantısında bütçe taslağının, "Türkmenistan Cumhurbaşkanı'nın 2022-2028 yılında ülkenin sosyo-ekonomik kalkınmasına yönelik Programı" uyarınca geliştirildiğini söyledi.

Mali belgenin temel öncelikleri makroekonomik istikrarın korunması, üretimin modernleştirilmesi ve nüfusun yaşam standardının iyileştirilmesi olarak belirlendi.

Türkmenistan ve BM, Önleyici Diplomasi Alanında İş Birliğini Güçlendiriyor

20 Kasım'da Türkmenistan Dışişleri Bakan Yardımcısı Mahri Başimova, BM Genel Sekreteri Özel Temsilcisi, BM Orta Asya Önleyici Diplomasi Bölgesel Merkezi (UNRCCA) Başkanı Kaha Imnadze ile görüştü.

Toplantıda, mevcut işbirliğinin temel yönleri ve Türkmenistan ile Bölgesel Merkez arasındaki etkileşimin daha da geliştirilmesine yönelik alanlar değerlendirildi.

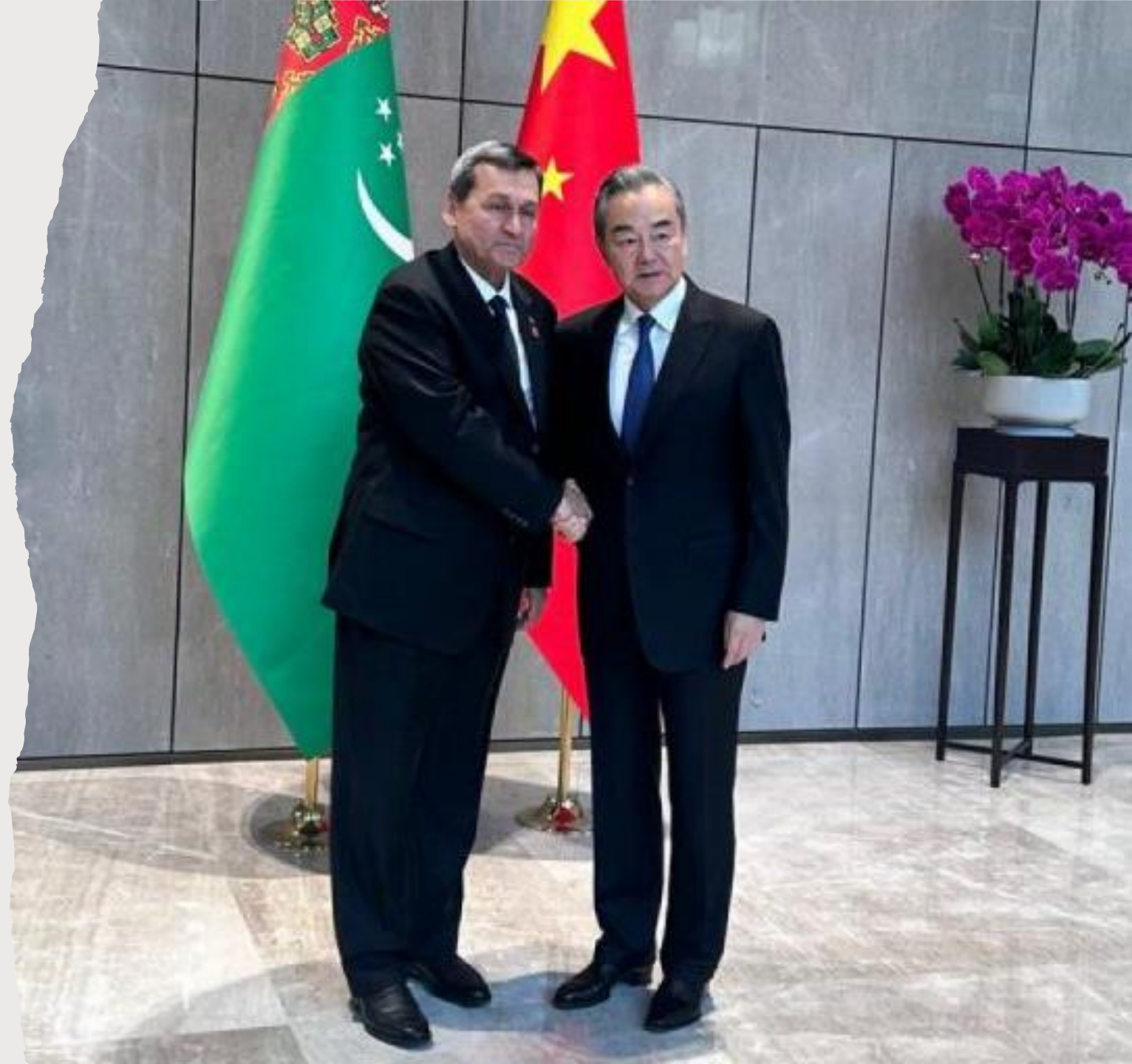
Taraflar son olarak, küresel gündemdeki kilit konulara entegre yaklaşımın önemini ve Türkmenistan'ın bu sorunların çözümüne katkısını vurguladı.

Türkmenistan ile Çin İşbirliği Mutabakat Zaptı İmzalandı

30 Kasım 2024'te Çin'in Sichuan Eyaleti'nin Chengdu şehrinde, "Orta Asya – Çin" Dışişleri Bakanları beşinci toplantısı kapsamında Türkmenistan Dışişleri Bakanı Raşid Meredov ile Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Wang Yi arasında görüşme gerçekleşti.

Toplantının ardından Türkmenistan Dışişleri Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı arasında 2025-2026 yılları için İşbirliği Mutabakat Zaptı imzalandı.

Türk Devletleri Teşkilatı

Kasım Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Türk Devletleri Teşkilatı 11. Olağan Toplantısı Bişkek'te Gerçekleştirildi

Türk Devletleri Teşkilatı'nın (TDT) zirvesi 6 Kasım'da Bişkek'te toplandı.

Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkiye ve Özbekistan'ın liderleri ile gözlemci ülkeler Macaristan ve Türkmenistan'ın temsilcileri, Konsey'in 11. olağan toplantısına katıldı.

Kırgızistan Dışişleri Bakanlığı'na göre, zirve sonrasında kabul edilecek ana belge, örgütün statüsünü belirleyecek Bişkek Deklarasyonu olacak. Taraflar ayrıca yeşil ekonomi alanında iş birliği konularını da görüşecek.

Toplantı sonucunda TDT'nin başkanlığı Kırgız Cumhuriyeti'ne geçti. Türk dünyasının birliğinin güçlendirilmesine yaptığı katkılardan dolayı Macaristan Başbakanı Viktor Orban'a "Türk Dünyası En Yüksek Nişanı" verildi.

Örgüte takdim edilen yeni bayrak; mavi bir arka plan üzerinde sekizgen, yıldızlı bir hilal ve ortasında düz ışınlar bulunan bir güneşi tasvir ediyor.

Türk Devletleri Teşkilatı'nın Kasım Ayı Toplantıları

14 Kasım'da Türk Devletleri Teşkilatı Çevre ve Ekolojiden Sorumlu Bakanların 1. Toplantısı, Bakü'de gerçekleştirilmiş ve "Türk Yeşil Vizyonu" çerçevesinde iş birliğinin önemi vurgulanmıştır. Toplantıda, çevre ve iklim politikalarını geliştirmeye yönelik "TDT Çevre ve Ekoloji Bildirgesi" imzalanmış, bir sonraki toplantının 2025'te Kazakistan'da yapılması kararlaştırılmıştır.

15 Kasım'da TDT Heyeti, Kırgızistan Merkez Seçim ve Referandum Komisyonu Başkanı ile bir araya geldi. Görüşmede, Cumhuriyet Yerel Meclis Vekillerine ilişkin hazırlıklar ele alındı.

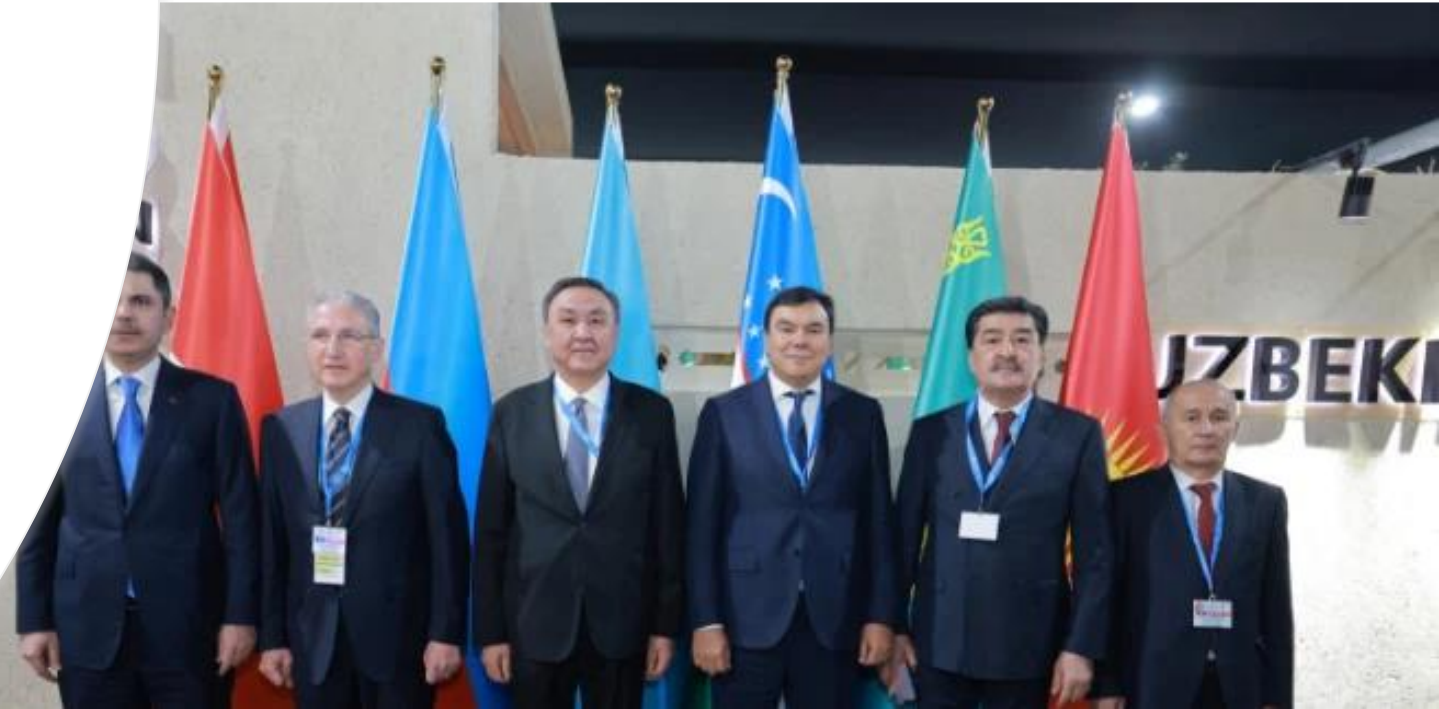
18 Kasım'da TDT Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Mirvohid Azimov başkanlığındaki heyet Kırgız Cumhuriyeti seçimlerine ilişkin gözlemlerini tamamladı.

18 Kasım'da Özbekistan Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren Milletlerarası İlişkiler ve Yabancı Ülkelerle Dostane İşbirliği Komitesi'nin ev sahipliğinde TDT Diaspora işlerinden sorumlu Bakanlar ve Kurum Başkanları 6. Toplantısı gerçekleştirildi.

24-жылдын 6-ноябры,
Бишкек

November 6, 2024
Bishkek

Türk Devletleri Teşkilatı'nın Kasım Ayı Toplantıları

22 Kasım'da TDT Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanıçbek Ömüraliyev, Hırvatistan Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosu Ivana Zerec ile İstanbul'daki TDT Sekretaryası binasında görüşme gerçekleştirdi. Görüşmede 6 Kasım'da düzenlenen Bişkek Zirvesi'nin sonuçları ele alınmıştır.

28 Kasım'da TDT Genel Sekreteri Kubanıçbek Ömüraliyev Budapeşte'de Macaristan İçişleri Bakanı Sandor Pinter ile bir araya geldi. Taraflar teşkilatın faaliyetlerindeki ortak alanlarına giren önemli konularda iş birliği artırılması konusuna değinilmiştir.

28-29 Kasım'da TDT heyeti Özbekistan Turizm Komitesi'nin Buhara'da düzenlenen uluslararası "Tabarruk Ziyarat Turizm Haftası-2024" konferansına katıldı. Etkinlikte TDT Üye Devletlerinden akademisyenler, turizm şirketleri ve turizm sektöründen yaklaşık 200 katılımcı bir araya gelmiştir.

29 Kasım'da Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de TDT Aksakallar Konseyi 16. Toplantısı gerçekleştirildi. Macaristan'ın ev sahipliğinde düzenlenen toplantı TDT ülkeleri arasındaki iş birliği ve dayanışmayı artırma çabalarında farklı bir dönüm noktası olmayı hedeflemektedir.

TDT-URTA'nın Kuruluşuna Dair Şartname İmzalandı

20 Kasım'da Türk Devletleri Teşkilatı (TDT), İstanbul'da gerçekleştirilen bir törenle iş birliğini güçlendirmek için Türk Bölgesindeki Uluslararası Karayolu Taşımacıları Dernekler Birliği'nin (TDT-URTA) Kuruluş Şartnamesi'ni imzaladı.

Etkinlik, Türkiye Uluslararası Nakliyeciler Derneği'nin (UND) ev sahipliğinde düzenlendi. Etkinlikte Türk dünyasındaki karayolu taşımacılığı derneklerinin başkanları ve temsilcileri, Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği (IRU) ve diğer ilgili paydaşlar bir araya geldi. Törende ayrıca TDT-URTA bünyesinde yönetsel atamalar gerçekleştirildi. Türkiye Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) başkanlık görevini üstlenirken, Azerbaycan Uluslararası Karayolu Taşımacıları Derneği (ABADA) ise iki yıllık bir süreyle başkan yardımcılığı görevini yürütmek üzere atandı.

Yararlanılan Kaynaklar:

1. 525.az
2. avim.ogr.tr
3. edition.cnn.com
4. hungarytoday.Hu
5. miniszterelnok.Hu
6. tr.euronews.com
7. trthaber.com
8. turkkon.org
9. <https://24.kg/kyrgyzcha/>
10. <https://24.kz/kz/zha-aly-tar>
11. <https://egemen.kz/>
12. <https://kg.akipress.org/>
13. <https://haberkibris.com/>
14. <https://turkmenportal.com>
15. <https://tr.wikipedia.org/>
16. <https://www.aa.com.tr/tr>
17. <https://www.azattyk.org/news>
18. <https://www.bbc.com/kyrgyz>
19. <https://www.election.gov.kz/>
20. <https://www.kibrispostasi.com/>
21. <https://www.kibrisgazetesi.com/>
22. <https://www.trtavaz.com.tr/canli-izle>
23. <https://qha.com.tr/>
24. <https://xabardor.uz/uz/>
25. <https://tmrl.gov.tm/tk/news>
26. <https://www.sondakika.com>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar:

27. <https://www.kazakistan.kz>
28. <https://www.uzdaily.uz/ru>
29. <https://www.yeniduzen.com>
30. <https://www.ombudsman.gov.tr/>
31. <https://www.kktcb.org/tr>
32. <https://www.sozcu.com.tr/>
33. <https://www.mfa.gov.tr/>
34. <https://www.mynet.com/>
35. <https://www.trthaber.com/>
36. <https://www.atavatan-turkmenistan.com>
37. <https://tdh.gov.tm/tk>
38. <https://www.azathabar.com/z/2246>
39. <https://www.trt.net.tr/turkmen/dunya>
40. <https://turkicnews.org>
41. <https://www.turkmenhabar.com/>
42. <https://jeyhun.news/>
43. <https://www.mfa.gov.tm/tk/news>
44. <https://caa.gov.tm/>
45. <https://turkmenistan.gov.tm/tk>
46. <https://www.sondakika.com/>
47. <https://www.turkmenturkbank.com>
48. <https://orient.tm/tm>
49. <https://business.com.tm/tr/>
50. <https://www.ntv.com.tr/>
51. <https://www.washingtonpost.com/>
52. <https://turkmentv.gov.tm/>
53. <https://business.com.tm/>
54. <https://metbugat.gov.tm/>
55. <https://www.tv7israelnews.com/>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Sakarya Üniversitesi

Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi

Araştırmacılar

**Emir
Yılmaz**

**Aslı Nur
Halil
&
Hatice
Çoban**

**Erdem
Yılmaz**

**Gözde
Meryem
Doğan**

**Muhammed
Çağrı
Turhan**

**Merve
Boyun
&
Merve
Albayrak**

Gizem Özen

**Emir
Karakoç
&
Shoira
Abdullaeva**